

nemlig de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Wagner) og 6te Valgkreds (Hammerich). Hvis denne stærke Modstand ikke var rejst fra de Herrers Side her nede og senere fortsat i Fællesudvalget, er der neppe nogen Tvivl om, at der i Fjor vilde være bleven opnaaet Enighed mellem Folketing og Landsting om det da foreliggende Forslag.

Naar nu Forslagsstillerne benytte det private Initiativ og atter komme frem med Forslaget, er det, fordi vi mene, at vi derved gøre en Retfærdighedsgerning, at vi i hvert Fald gøre et Tilbud om noget, som vi antage for at være retfærdigt. Den Gang det Parti, hvortil jeg og mine nærmere Meningsfæller høre, var i Minoritet her i Kjøbenhavn, krævede vi paa offentlige Møder, i Tale og i Skrift de Reformers indførelse, som jeg har anført, og som ligge til Grund for det foreliggende Lovforslag. Da krævede vi, at Højre skulde give os dem. Men vi maatte intet faa den Gang. Senere have Forholdene forandret sig; fra at være en Minoritet, ere vi nu blevene en stor og efter alle Solemærker at dømme, fast Majoritet. Man kunde nu sige fra vor Side, hvad ogsaa forskellige Vælgere, som høre til vor Side, have sagt til mig: Hvorfor dog fremkomme med dette? Ere I ikke tilfredse med Borgerrepræsentationen, saaledes som den er? Vi ere glade ved den, som den er; vi ere glade over at være Eneherrer. Jeg svarede dem det samme, som jeg siger nu: Hvad vi betragtede som en Retfærdighedsgerning, den Gang vi vare i Minoritet, ville vi betragte som et Retfærdigheds Tilbud nu, da vi ere i Majoritet. Det er Grunden, hvorfor vi fremsatte dette Forslag. Vi fremsatte det som et Tilbud til Højre, og det vil være usikkert, om det nogen Sinde atter vil blive fremsat fra vor Side. Jeg tillader mig at anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme her i Tinget. Det vil være unødvendigt at undergive det Drøftelse i et Udvalg. Det er i mange Aar blevet drøftet i Udvalg og nu sidst i Fællesudvalg og kan saaledes siges at være ganske uddebatteret. Jeg vil give Forslaget min bedste Anbefaling med paa Vejen, og jeg vil haabe, at de Spekulationer, som i sin Tid førte til, at Højre modsatte sig dette Forslag nu ved, hvad vi kalde Tidernes Gunst, men hvad Højre kalder Tidernes Ugunst, maa være bortskaffede, saa at vi kunne faa en varig Ordning af dette Forhold.

Hammerich: Jeg kan kun være det ærede Medlem taknemmelig for den Velvilje, han her mener at vise over for det Parti, jeg repræsenterer, men derfor vil jeg dog ikke være i Stand til at anbefale dette Forslag til uforandret Vedtagelse. Naar det ærede Medlem sagde, at da i sin Tid Højre var i Majoritet i Kommunalbestyrelsen, ønskede hans Parti en Imødekommen i Retning af at gaa over til Forholdstalsvalgmaaden, men da mødte de kun døde Øren, saa ved jeg ikke, om det har været Tilfældet for en Menneskealder siden, men jeg ved, at det gælder ikke for den Tid, jeg har siddet i Tinget, det gælder i alt Fald ikke for mit personlige Vedkommende, og jeg tør godt sige heller ikke for det Parti, jeg tilhører. Nej, første Gang denne Sag var paa Tale, var den formet som et Lovforslag, der i høj Grad lignede det nu forelagte, det blev indbragt af det ærede Medlems Meningsfæller, og allerede ved første Behandling tillod jeg mig ogsaa at tage Ordet og anbefalede den Del af Forslaget, der gik ud paa at indføre Forholdstalsvalg; i det hele taget er det saa, at hver Gang denne Sag har været til Behandling, har jeg anbefalet denne Del deraf, det gjorde jeg ogsaa den Gang Højre besatte alle Pladser inden for Kommunalbestyrelsen. Der er altsaa ikke Tale om, at man den Gang viste sig uvillig over for denne Side af Forslaget; hvad man ikke vilde gaa med til, var derimod den Udvidelse af Valgretten, der var forjet til, thi den blev ogsaa den Gang forlangt af de Herrers. Hvis man derfor vilde begrænse sig til det, der bør kunne naas fuld Enighed om nu som den Gang, nemlig til at indføre Forholdstalsvalg, hvilket jo ogsaa er det væsentligste ved Lovforslaget, vil man naa noget, som jeg tror vil være heldigt for Kommunen og Kommunens Beboere. Jeg kan selvfølgelig ved Siden deraf godt slutte mig til, at man udvider Loven til, at Valgene kun foregaa hvert andet Aar, ja jeg vil endogsaa sige, at hvis man gaar til Forholdstalsvalg, saa bør det næsten være en Forudsætning, at denne Forandring ogsaa indføres, hvis der skal være Mening i den Foranstaltning, at indføre Forholdstalsvalg. Formaalet dermed er jo nemlig, at Mindretallene ogsaa skulle kunne gøre sig gældende, men skal der kun vælges 6, vil det være et saa ringe Antal, at Mindretallene kun i meget ringe Grad ville kunne faa nogen tilfredsstillende Repræsentation. Af den Grund vilde jeg endog finde det ønske-